

Pád človeka z pohľadu dejín spásy

Na počiatku stvoril Boh nebo a zem. (*Genezis 1:1*)

A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril. (*Genezis 1:27*)

A Boh videl všetko, čo urobil, a hľa, bolo to veľmi dobré. A nastal večer, a nastalo ráno, deň šiesty. (*Genezis 1:31*)

Vtedy Pán, Boh, utvoril z hlíny zeme človeka a vdýchol do jeho nozdier dych života. Tak sa stal človek živou bytosťou. Potom Pán, Boh, vysadil na východe, v Edene, raj a tam umiestnil človeka, ktorého utvoril. A Pán, Boh, dal vyrásť zo zeme stromom všetkých druhov, na pohľad krásnym a na jedenie chutným, i stromu života v strede raja a stromu poznania dobra a zla. (*Genezis 2:7-9*)

A Pán, Boh, prikázal človekovi: „Zo všetkých stromov raja môžeš jesť. Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš.“ (*Genezis 2:16,17*)

Tieto verše osvetľujú počiatok histórie sveta a ľudstva - nie však v zmysle vedeckej správy, keďže to nebolo zámerom veriaceho autora. Boh nám chce odhaliť duchovné poslanstvo, ktoré môžeme nájsť v jeho stvorení. Urobil to skrze človeka, ktorý písal v podmienkach daných jeho dobou, jazykom, jeho vlastným spôsobom zmýšľania a pohľadom na svet. **Ale pravda vyjadrená v jeho slovách, môže byť pochopená všetkými ľuďmi, všetkých vekových kategórií** obzvlášť vtedy, keď sa otvorí pôsobeniu Božieho Ducha.

Boh videl, že všetko čo stvoril, bolo veľmi dobré! ...človek bol tiež dobrý.

Čo sa teda stalo? Čo narušilo poriadok stvorenia a zničilo jeho harmóniu? Odpoveď nájdeme v nasledujúcom príbehu:

No had bol lstivejší ako všetky poľné zvieratá, ktoré urobil Pán, Boh, a vrazil žene: „Naozaj povedal Boh: „Nesmiete jesť z nijakého rajského stromu!“ Žena odpovedala hadovi: „Z ovocia rajských stromov môžeme jesť, ale o ovocí stromu, ktorý je v strede raja, nám Boh povedal: „Nejedzte z neho, ani sa ho nedotýkajte, aby ste nezomreli!“ — Tu povedal had žene: „Nie, nezomriete, ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvorí sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo.“ — A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol. I otvorili sa obom oči a spoznali, že sú nahí. Zošili figové listy a urobili si zásterky. A potom, keď počuli hlas Pána, Boha, ktorý sa za denného vánku prechádzal po záhrade, skryl sa Adam i jeho žena pred Pánom, Bohom, medzi stromami záhrady. I zavolať Pán, Boh, Adama a povedal mu: „Kde si?“ On odpovedal: „Počul som tvoj hlas v záhrade, nuž bál som sa, lebo som nahý, a preto som sa skryl.“ Vrazil mu: „Kto ťa upozornil, že si nahý?! Jedol si azda zo stromu, z ktorého som ti jesť zakázal?!“ Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“ Potom povedal Pán, Boh, žene: „Prečo si

to urobila?!" A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“ Tu povedal Pán, Boh, hadovi: „Preto, že si to urobil, prekliaty budeš medzi všetkým dobytkom a medzi všetkou poľnou zverou! Na bruchu sa budeš plaziť a prach zeme hltáť po celý svoj život! Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš pätu.“ Žene povedal: „Veľmi rozmnožím tvoje trápenia a ťarchavosť; v bolesti budeš rodiť deti a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou.“ A Adamovi povedal: „Preto, že si počúval hlas svojej ženy a jedol si zo stromu, o ktorom som ti prikázal: „Nesmieš z neho jesť!“, nech je prekliata zem pre teba; s námahou sa z nej budeš živiť po všetky dni svojho života. Trnie a bodľačie ti bude rodiť a ty budeš jesť poľné byliny. V pote svojej tváre budeš jesť svoj chlieb, kým sa nevrátiš do zeme, z ktorej si bol vzatý, lebo prach si a na prach sa obrátiš!“ Adam nazval svoju ženu menom Eva (Život), lebo sa stala matkou všetkých žijúcich. Pán, Boh, urobil Adamovi a jeho žene kožený odev a obliekol ich. Potom im Pán, Boh, povedal: „Hľa, človek sa stal ako jeden z nás! Poznal dobro i zlo. Len aby teraz nenačiahol svoju ruku po strome života a nejedol, a nežil naveky!“ A Pán, Boh, ho vykázal z raja Edenu, aby obrábal zem, z ktorej bol vzatý. Ba vyhnal človeka a na východ od raja Edenu postavil cherubov a vytasený ohňový meč, aby strážili cestu k stromu života. (*Genezis kapitola 3*)

Z pasáží citovaných na začiatku (Genezis kapitoly 1 a 2), môžeme porozumieť, že človek bol stvorený so slobodnou vôľou, ktorá je predpokladom pre jeho nezávislú existenciu a dialóg lásky. Inými slovami: **Boh stvoril človeka z lásky pre lásku.** Avšak, aby sa to mohlo naplniť, človek má zaobchádzať s darom, ktorý mu bol zverený, podľa poriadku stvorenia. To znamená, že má prijať dar života s vďačnosťou a nezaobchádza s ním ako s korisťou, na ktorú si nárokuje vlastníctvo. Namiesto toho máme svoj život zveriť svojmu Stvoriteľovi, ako našu odpoveď v dialógu lásky. Len v tejto seba-darujúcej závislosti na Otcovi sa môže každého vlastná jedinečná osobnosť, „vlastné ja“, skrze lásku rozvinúť na ušľachtilú a nezávislú bytosť tak, ako to Boh pôvodne zamýšľal. Len tak môže človek žiť v harmónii so svojim Stvoriteľom, s ostatnými ľuďmi, so svojím okolím a so sebou samým.

Ale to sa nestalo. Keď si človek uvedomil, že je jedinečným „ja“, odlišným od svojho Stvoriteľa, nevedelo ho to k tomu, aby sa sklonil pred Bohom ako pred Zdrojom Života a svojim Pánom. **Nechcel sa stať „dospelým“ tým, že sa neustále bude držať ruky svojho Otca, ktorý ho chce pozdvihnúť k Sebe.** Namiesto toho zatúžil sa stať podobným Bohu, t.j. chcel sa stať Bohom. Počúval niekoho, kto mu ponúkal túto „veľkú príležitosť“ stať sa rovným Bohu:

Tu povedal had žene: „Nie, nezomriete, ale Boh vie, že v deň, keď budete z neho jesť, otvorí sa vám oči a vy budete ako Boh, budete poznať dobro a zlo.“ A žena videla, že strom je na jedenie chutný, na pohľad krásny a na poznanie vábivý, nuž vzala z jeho ovocia a jedla, dala aj svojmu mužovi, čo bol s ňou, a on tiež jedol. (*Genezis 3:4-6*)

„Všetko“ čo mám urobiť je, že sa rozhodnem nepočúvať Boha. – „Ved' aký je to Boh, ktorý by predo mnou závistlivo utajoval svoje poznanie a zakazoval mi ho získať?“ – **Či už to formulujem takto alebo inak, ak sa chcem realizovať nezávisle na Bohu, nárokuje si Jeho miesto.** Čo je ešte horšie, priamo Bohu odporujem, keď svoju vlastnú vôľu považujem za absolútny štandard dobrého a zlého. Týmto rozhodnutím sa človek (tak ako prvý človek, tak aj ja a ty) vzbúril, odvrátil sa preč od Života, Radosti, skryl sa pred Bohom...zomrel. Lavína sa spustila. Hriechom začala tragédia ľudstva.

Preto ako skrze jedného človeka vstúpil do tohto sveta hriech a skrze hriech smrť, tak aj

smrť prešla na všetkých ľudí, lebo všetci zhrešili. (*list Rimanom 5:12*)

Rozprávanie, že Boh sa prechádzal po rajskej záhrade vystihuje blízky vzťah medzi Bohom a človekom. Život človeka má určitý cieľ a povolanie. Je ním obhospodarovať záhradu, vládnuť (v ušľachtilom význame) nad všetkým, čo mu bolo zverené. Chrániť zem, užívať jej plody, žiť v harmónii so sebou, svojim okolím, a pritom opatrovať svoj vzťah s Bohom.

Dôsledkom prvého hriechu je, že človek sa skrýva pred Bohom. Stal sa mu cudzím. Padol na neho strach. Strach, ktorý ho nikto nikdy neučil. Odkiaľ sa teda vzal? Čudný vedľajší produkt hmoty, alebo hra osudu? Nie. Strach je prirodzeným dôsledkom, vychádzajúcim z poriadku stvorenia. Človek zrazu „cíti“, že urobil niečo zlé! Ale, pretože nikto nemá rád strach a nerád si priznáva, že je zlý, **jeden hriech nasleduje ďalší: vysvetľovanie hriechu**, presúvanie hriechu na niekoho iného, čo sa často prejavuje obviňovaním Boha, alebo druhých.

Adam odpovedal: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc, tá mi dala zo stromu a ja som jedol.“
Potom povedal Pán, Boh, žene: „Prečo si to urobila?!“ A ona odpovedala: „Had ma naviedol, i jedla som.“ (*Genexis 3:12,13*)

Uprostred vyhovárania sa človek najprv obvinil Boha: „Žena, ktorú si mi dal na pomoc...“ (prečo si mi dal takú ženu?), potom preniesol vinu na ženu: „...ona mi dala zo stromu...“. Žena zas obvinila hada: „Had ma naviedol...“ (Áno, často si ani nevšimneme, že sme sa oklamali, alebo že nás druhí oklamali).

Skrze hriech sa človek postupne odcudzuje aj ľuďom naokolo. Namiesto toho, aby ich rešpektoval ako seberovných, stávajú sa pre neho len určitým cieľom, alebo objektom vlastných záujmov, čím znižuje ich dôstojnosť:

„...a hoci budeš po mužovi túžiť, on bude vládnuť nad tebou.“ (*Genexis 3:16b*)

Tým, že **človek** protirečí svojmu Stvoriteľovi, **protirečí aj svojmu vlastnému bytiu** — svojmu pôvodnému charakteru a dokonca sa stáva rozpolteným sám v sebe.

Čo vyjadruje toto rozpoltenie? Človek so svojim duchom, ktorého dostal od Boha a v spolupráci s Bohom, má chrániť telesno-duchovnú jednotu svojej osobnosti. Avšak, keď je naša vôľa upriamená namiesto nekonečného Dobra (Boha) na niečo pomimuteľné (na nás samých, na druhých, na naše ciele), vtedy sa človek stáva otrokom svojich vlastných modiel, namiesto slobody, ktorú nám Boh ponúka v láske. Avšak, ľudia raz stratia všetky tieto modly (najneskôr v momente smrti) a **zrazu im už nič neostane, len ich spustošené ego. Toto je peklo.**

Je to ako keď sa narodíte do kráľovskej rodiny – čo sa nedá získať vlastnými zásluhami. Ste dedičom kráľa. Potom, ako keby to bolo úplne samozrejmé, poviete: „Daj mi moje dedičstvo, je moje! Urobím s ním, ako sa mi zachce. Ukážem, ako s ním treba naložiť.“ Podobný postoj znázorňuje príbeh o márnotratom synovi:

„Istý človek mal dvoch synov. Mladší z nich povedal otcovi: „Otec, daj mi časť majetku, ktorá mi patrí.“ A on im rozdelil majetok. O niekoľko dní si mladší syn všetko zobral, odcestoval do ďalekého kraja a tam svoj majetok hýrivým životom premárnil. Keď všetko premrhal, nastal v tej krajine veľký hlad a on začal trieť núdzu. Išiel teda a uchytil sa u istého obyvateľa tej krajiny a on ho poslal na svoje hospodárstvo svine pásť. I túžil nasýtiť sa aspoň strukmi, čo žrali svine, ale nik mu ich nedával. Vstúpil teda do seba a povedal si: „Kolko nádenníkov u môjho otca má chleba nazvyš, a ja tu hyniem od hladu. Vstanem, pôjdem k svojmu otcovi a poviem mu: Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe.“

Už nie som hoden volať sa твоjím synom. Prijmi ma ako jedného zo svojich nádenníkov.“ I vstal a šiel k svojmu otcovi. Ešte bol ďaleko, keď ho zazrel jeho otec, a bolo mu ho ľúto. Pribehol k nemu, hodil sa mu okolo krku a vybozkával ho. Syn mu povedal: „Otče, zhrešil som proti nebu i voči tebe. Už nie som hoden volať sa tvojm synom.“ Ale otec povedal svojim sluhom: „Rýchlo prineste najlepšie šaty a oblečte ho! Dajte mu prsteň na ruku a obuv na nohy! Privedte vykrmené teľa a zabite ho. Jedzme a veselo hodujme, lebo tento môj syn bol mŕtvy, a ožil, bol stratený, a našiel sa.“ A začali hodovať. (Lukáš 15:11-24)

Áno, nakoniec skončil pri válove sviň, pretože tvrdohlavo nasledoval svoje predstavy. A my robíme to isté. Ako písmo hovorí: „*Všetci sme blúdili ako ovce, išli sme každý vlastnou cestou...*“ (Izaiáš 53:6) Toto nie je osud, ktorý Boh pre nás pripravil. My sme si ho zapríčinili sami.

Ďalším dôsledkom hriechu je, že keď sa človek správa ako zvrchovaný jedinec, jeho vlastné záujmy sa stávajú prvoradým cieľom. **Odcudzuje sa svojmu okoliu**, pretože dary prírody, ktoré dostáva od Boha, vidí tiež v prvom rade skrze vlastné záujmy. Už s nimi nežije v harmónii a nevládne nad nimi múdro podľa Božieho pôvodného plánu, ale často ich zneužíva alebo ničí.

To, čo pôsobí tragédiu človeka je hriech, t.j. odporovanie Bohu a Jeho vôli.

Prečo tomu Boh nezabránil, prečo niečo neurobil? Ale áno, urobil! Povedal totiž:

„Zo stromu poznania dobra a zla však nejedz! Lebo v deň, keď by si z neho jedol, istotne zomrieš.“ (Genezis 2:17)

Podobne to už urobil veľakrát v našom živote, kedy prinajmenšom slovami nášho svedomia nás dopredu varoval: „Nerob to!“

Napriek tomu sme to urobili. Nie preto, lebo to urobil Adam. Nie preto, lebo nás druhí oklamali. Všetky tieto okolnosti nás určitým spôsobom ovplyvňujú, ale neurobia hriešnymi, **ja hreším, pretože ja chcem.**

Postoj svojvôle protirečí poriadku stvorenia, podľa ktorého môže stvorenie žiť dokonalý život výlučne v prirodzenej závislosti na svojom Stvoriteľovi (ako dieťa na svojich rodičoch). **Boj o nezávislosť na Bohu je vyjadrený a potvrdený v každom jednotlivom hriechu.** Takto sa v priebehu histórie rozšíril hriech (Rimanom 5:12-21). Vzniklo hriešne prostredie, ktoré ovplyvňuje každého a v ktorom ľudia vzájomne zosilňujú hriešnu náklonnosť jeden druhého. Hriech sa stal silou, ktorá sformovala históriu!

V tejto chvíli nechceme poskytnúť vyčerpávajúce vyvrátenie falošného učenia o úplnej skazenosti človeka, ktoré vidí človeka ako úplne neschopného robiť dobro. Napriek tomu, že hriech prvého človeka zruinoval, nezničil jeho slobodnú vôľu, ktorou, aj keď v slabšej forme, predsa len je schopný si vybrať dobro. Slobodná vôľa je taktiež jediným základom našej morálnej zodpovednosti. Snáď bude dostačujúce spomenúť príklad Kaina: „*A Hospodin riekol Kainovi: Prečo si sa rozpálil hnevom, a prečo opadla tvoja tvár? Či, keď budeš dobre robiť, nebude povznesená a veselá? A keď nebudeš dobre robiť, hriech leží pri dverách, a jeho túžba sa nesie po tebe. Ale ty budeš panovať nad ním!*“ (Genezis 4:6.7 – Roháčkov preklad)

Boh neklame, keď sa prihovára Kainovi. Kain sa ešte aj po páde mohol rozhodnúť pre dobro. Zhrešil, pretože chcel. Skutočnosť, že **niekto môže túžiť po dobre a žiť v bázni** pred Bohom (čo ešte neznamená bezhriešnosť, ale jasne odporuje učeniu o úplnej skazenosti človeka), sa dá dostačujúco dokázať príkladmi spravodlivého Enocha (Genezis 5:22-24), Noeho (Genezis 6:8-9), Abraháma, Mojžiša, prorokov (Hebrejom 11), Alžbetou, Zachariášom (Lukáš 1:5-6), atď.

Každý z nás hľadá a chce počuť niečo radostné a my tu hovoríme len o temnej tragédii smrti a lavíne nešťastia. Najprv však potrebujeme pochopiť váhu našich hriechov a znenávidieť ich, aby sme začali túžiť po Záchrancovi. Keď sme konfrontovaní s ničivými následkami našich hriechov, môže to v nás vyvolať zúfalú snahu o zmenu. Potom zakúsime, aj napriek čiastočnému zlepšeniu, akí sme v skutočnosti slabí a ťažko si povzdychneme:

Ja nešťastný človek! Kto ma vyslobodí z tohto tela smrti? (*list Rimanom 7:24*)

Žid, ktorý má pred Bohom bázeň, by hľadal pomoc u Boha. Ateista by opísal svoje nevyslovené hľadanie Boha ako hľadanie zmyslu života a túžby po dobre. Iní hľadajú cieľ a zmysel života v nepríťažlivej temnote vesmíru, ako drobné stvorenie vo veršoch:

„Moje srdce na vetvičke prázdnoty sedí, malé telíčko sa chveje. Okolo neho sa mlčanlivo zbiehajú hviezdy, zízajú, zízajú na neho. Moje srdce ma bolí, slovo vychladne. Ale komu by som sa mohol zveriť?“ József Attila: Reménytelenül (Bez nádeje)

Začína nepríjemný a ťažký boj: čeliť realite o sebe. Utečiem, alebo vytrvám v konfrontácii? Zvyšky môjho svedomia sa posilňujú skrze túžbu po dobre a svedčia: **nemôžem odčiniť svoje hriechy.**

(Samozrejme, často hľadáme a aj „nachádzame“ prijateľné vysvetlenia pre naše hriechy a „srdečne“ si odpustíme. Potláčame svoje svedomie kvôli túžbe po falošnom pokoji. **NIKDY** sa to však nevyrovná pokoju, ktorý pramení z Božieho odpustenia).

Cítíme, **že sa niečo stalo, čo nemôžeme napraviť, nezávisle na tom, ako napäto sa snažíme** Ako keď v intímnom vzťahu stratíme dôveru priateľa. Žiadnym hrdinským činom si nemôžeme vydobyť jeho dôveru, záleží výhradne na jeho dobrej vôli. Veľmi dobre to vystihuje už zmienený príklad márnotravného syna. Len jeho otec ho môže znovu prijať a dať mu späť jeho práva. O čo viac je to tak s Bohom, ku ktorému nikdy nemôžeme prísť s takou výhovorkou ako k svojmu priateľovi, že by mohol tiež trochu posúdiť svoju stranu. Ale čo môžeme povedať svojmu nebeskému Otcovi, ktorý nás vytrvalo očakáva – tvrdohlavých, márnotravných synov, kedy sa k nemu vrátíme (Lukáš 15:11-24). Čo mu môžeme povedať, keďže je dokonale dobrý? On sám je láska. Jediné čo môžeme urobiť je sa skloniť a povedať: **„Otcé môj, zhrešil som voči tebe!“**

Pretože **jedine On nás môže oslobodiť** a znova obnoviť náš vzťah, dôveru, synovstvo; on, ktorým sme pohrdli, od ktorého lásky sme sa odvrátili, ktorému sme sa odcudzili. **On sám je Záchrancom.** Toto zaslúbenie je naznačené už v príbehu o páde človeka:

Nepriateľstvo ustanovujem medzi tebou a ženou, medzi tvojím potomstvom a jej potomstvom, ono ti rozšliape hlavu a ty mu zraníš pätu.“ (*Genesis 3:15*)

Potomstvo ženy — posledný Adam, rozšliape hlavu hada. To je výhonok, ktorý vychádza z koreňa Dávida (Izaiáš 11:1-2), maličký výhonok, ktorý bude schopný zastaviť lavínu hriechu skrze svoju bezhriechosť. On vytrhne osteň hriechu (smrť) svojou poslušnosťou až na smrť, aby nám priniesol večný život a obnoví, čo zničil hriech: dokonalú radosť, harmóniu s Bohom, sebou samými, so sebou navzájom. Ježiš Kristus to všetko urobil.

Prvý človek stratil to, čo mu Boh daroval, pretože chcel byť ako Boh. Posledný Adam — Ježiš Kristus, sa stal počiatkom (prvotinou) nového ľudstva, pôvodcom a tvorcom nového života skrze vlastné zrieknutie sa rovnosti s Bohom tým, že „sám seba zmaril“.

On, hoci má božskú prirodzenosť, nepridŕžal sa svojej rovnosti s Bohom, ale zriekol sa seba samého (ale sám seba zmaril- Roháčkov preklad), vzal si prirodzenosť sluhu, stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka. Uponížil sa, stal sa poslušným až na smrť, až na smrť na kríži. Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno, ktoré je nad každé iné meno, aby sa na meno Ježiš zohlo každé koleno v nebi, na zemi i v podsvetí... (list Filipanom 2:6-11)

Len cestou pokory ho môžeme nasledovať do večného života.

Súvisiace témy

- [Obrátenie](#)
- [Ježišova smrť – obeť pre našu spásu](#)
- [Prečo je na svete utrpenie a zlo?](#)

Pokiaľ máte myšlienky alebo otázky k tomuto textu, budeme radi, keď nám napíšete.

Vaša e-mailová adresa

Vaša správa

Odosla?

© 2021 www.krestania.info - Všetky práva vyhradené.

Uvedené biblické pasáže sú prevzaté z prekladov: Preklad prof. Jozefa Roháčka © 1936 - 1969, Evanjelický preklad © 1995 – podľa prekladu redakčnej komisie Slovenskej evanjelickej cirkvi a.v. v SR a Katolícky preklad © 1968 Slovenský ústav sv. Cyrila a Metoda, Rím, b. t. 1968.

Články zverejnené na týchto webových stránkach alebo ich časti môžu byť použité v nezmenenej forme pre súkromné účely. Publikovanie alebo použitie týchto dokumentov v akejkoľvek inej forme alebo pre akýkoľvek iný účel podlieha nášmu súhlasu.

Webová stránka môže obsahovať odkazy na internetové stránky tretej strany. Ich zverejnenie neznamená, že ich obsah schvaľujeme, prijímame alebo s ním súhlasíme.